

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 19 kwietnia 2021 r.

DIH-3.707.16.2021.AWS

DECYZJA DIH-III/20/2021

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706 z późn. zm.) - po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji (nr PU.KPC.1.2021) Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi z dnia 28 stycznia 2021 r. (nr akt sprawy: PU.8361.479.2020), na mocy której przedsiębiorcom:

- Mariuszowi Wawrzyniakowi (prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą: Mariusz Wawrzyniak Wspólnik Spółki Cywilnej CAFE CIVETTA; Wspólnik Spółki Cywilnej IBL COMPANY; Wspólnik Spółki Cywilnej CAFE MARMOLADA; Wspólnik Spółki Cywilnej CAB HOUSE;
- Alicji Pałys (prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą: Alicja Pałys Wspólnik Spółek Cywilnych CAFE CIVETTA; CAFE MARMOLADA; CAB HOUSE),
- wspólnikom spółki cywilnej CAFE CIVETTA, ze stałym miejscem wykonywania działalności gospodarczej w Łodzi, ul. ..., wymierzono na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r., poz. 178), solidarnie karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu niewykonania obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, Prezes Urzędu Konkurencji i Konsumentów – **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 25 września 2020 r. (nr PU.8360.152.2020), na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 z późn. zm.), (zwanej dalej: „*Prawem przedsiębiorców*”), Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Łodzi (zwany dalej również: „*Łódzkim WIIH*” bądź „*organem pierwszej instancji*”), zawiadomił przedsiębiorców ... o zamiarze przeprowadzenia kontroli w zakresie prawidłowości przekazywania konsumentom informacji o cenach produktów oferowanych do

sprzedaży oraz w zakresie legalności i rzetelności prowadzenia działalności przedsiębiorcy poprzez zakup kontrolny. Przedmiotowe pismo strony odebrały w dniu 29 września 2020 r.

W toku czynności kontrolnych przeprowadzonych w dniach 12, 13, 21 oraz 22 października 2020 r. przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego WIIH (działających na podstawie upoważnień: nr PU.8361.479.2020 z dnia 12 października 2020 r. oraz nr PU.8361.479.2020 z dnia 21 października 2020 r.), w cukierni ..., należącej do stron, w której prowadzona była sprzedaż ciast i tortów „na wynos” i z konsumpcją „na miejscu”, sprawdzono przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. *o informowaniu o cenach towarów i usług* (Dz. U. z 2019 r., poz. 178), (zwaną dalej: „*ustawą o informowaniu o cenach*”) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121), (zwanego dalej: „*rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen*”) w odniesieniu do 60 wybranych rodzajów **ciast i napojów**, oferowanych do sprzedaży kupującym. Stwierdzono m. in., że w przypadku 24 następujących rodzajów ciast i tortów (eksponowanych w ladach chłodniczych i oznakowanych cenami jednostkowymi), tj.:

1. Tort truskawkowy w cenie 55,90 zł/kg;
2. Tort pomarańczowy w cenie 63,90 zł/kg;
3. Tort jagodowy w cenie 63,90 zł/kg;
4. Torcik korzenny ze śliwkami w cenie 43,90 zł/kg;
5. Tarta ze śliwkami w cenie 39,90 zł/kg;
6. Kostka brzoskwiowa w cenie 39,90 zł/kg;
7. Tarta jabłkowa w cenie 55,90 zł/kg;
8. Tarta serowa w cenie 55,90 zł/kg;
9. Tort Hiszpański orzechowy w cenie 63,90 zł/kg;
10. Tort pralinowy w cenie 75,90 zł/kg;
11. Tort Cassis w cenie 63,90 zł/kg;
12. Tort Chrupiąca Malina w cenie 69,90 zł/kg;
13. Torcik Joli w cenie 69,90 zł/kg;
14. Chrupiący sernik z gruszkami 43,90 zł/kg;
15. Sernik domowy w cenie 43,90 zł/kg;
16. Sernik z czerwoną porzeczką w cenie 43,90 zł/kg;
17. Tort Królewski w cenie 55,90 zł/kg;
18. Tort Cookies w cenie 69,90 zł/kg;
19. Tort Malinowy w cenie 55,90 zł/kg;
20. Kostka czarna porzeczka w cenie 49,90 zł/kg;
21. Tort czekoladowy w cenie 63,90 zł/kg;
22. Tort truflowy w cenie 75,90 zł/kg;
23. Tort orzechowy w cenie 63,90 zł/ kg;

24. Tort Czarny Las w cenie 55,60 zł/kg

- przedsiębiorcy naruszyli art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie *uwidaczniania cen towarów i usług* (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121), (zwanego dalej: „*rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen*”), ponieważ przy oferowanych do sprzedaży w ladach chłodniczych ciastach i tortach uwidoczniłoby jedynie ceny dotyczące zakupu ciast i tortów „*na wynos*”, bez uwzględnienia podanej na ladach chłodniczych, przy kasach sprzedażowych informacji: „*Do ciast konsumowanych na miejscu doliczamy 20% ceny*”. Ww. informacja, uwidoczniłoby w miejscu świadczenia usług, nie określała cen w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen (przy zakwestionowanych towarach brak było uwidoczniłoby ceny stosowanej przy sprzedaży ciast (tortów) z konsumpcją „*na miejscu*”).

Ponadto, nadmienić należy, że inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi (działający zgodnie z zakresem przedmiotowym określonym w zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli oraz na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli) przeprowadzający czynności kontrolne w dniu 12 października 2020 r., przed ujawnieniem charakteru służbowego dokonali dwóch zakupów kontrolnych, w wyniku rozliczenia których stwierdzili, że na paragonie fiskalnym dotyczącym tortów, do ceny tortu czekoladowego (o masie 0,134 kg, oznaczonego w ladzie chłodniczej ceną 63,90 zł/kg) został doliczony narzut cenowy zarejestrowany w następujący sposób: „L 0,134 kg x 76,68 10,28 B”, natomiast na paragonie nie była wyodrębniona pozycja za serwis.

Ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości w ww. zakresie dały podstawę do przyjęcia, iż została naruszona dyspozycja zawarta w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli (nr akt kontroli: PU.8361.479.2020) oraz załącznikach do tego protokołu zawierających m.in.: oświadczenie osoby upoważnionej do reprezentowania kontrolowanego przedsiębiorcy informujące o dwóch kategoriach cenowych sprzedawanych wyrobów (innej ceny dla ciast „*na wynos*” oraz dla ciast konsumowanych „*na miejscu*”), paragony fiskalne, dokumentację fotograficzną produktów, w odniesieniu do których ujawniono nieprawidłowości.

W trakcie trwania czynności kontrolnych Pani ..., współnik ww. spółki cywilnej (w piśmie opatrzonym informacją: „*Za zgodność z oryginałem 13.10.2020 (...)*”; podpisanym przez osobę upoważnioną do reprezentowania współników spółki w trakcie kontroli) złożyła do Łódzkiego WIIH wyjaśnienie, w którym odniosła się do polityki cenowej i 20% narzutu ceny praktykowanej w cukierni; jednocześnie stwierdziła, że jej zdaniem klient jest należycie informowany o cenach i nie dopatruje się w tym zakresie jakichkolwiek wątpliwości.

Dodatkowo, w dniu 14 października 2020 r. do Łódzkiego WIIH wpłynęło drogą elektroniczną pismo strony - Pani ... , współnika ww. spółki cywilnej, w którym uzupełniając wcześniejsze wyjaśnienia do kontroli z dnia 12 października 2020 r. poinformowała m. in., że stosowana w cukierni ... polityka cenowa i narzutu procentowego stosowanego w odniesieniu do tortów (ciast) wynika z wewnętrznej polityki przedsiębiorstwa, nie jest narzucana ani

sugerowana przez Francyzodawcę, jak również jest zgodna z praktyką stosowaną szeroko w gastronomii oraz ugruntowaną (od kilku lat) w tradycji cukierniczej.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, w odrębnych pismach, opatrzonych tą samą datą, tj. 23 grudnia 2020 r. Łódzki WIIH poinformował ... współników ww. spółki cywilnej ... o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 tejże ustawy. W pismach tych, stosownie do wymogów art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.) (zwanej dalej: „Kpa”), strony zostały pouczone o przysługującym im prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni od daty doręczenia pisma. Jednocześnie, w ww. pismach Łódzki WIIH wezwał strony do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej. Niniejsze pisma strony odebrały w tym samym dniu, tj. 30 grudnia 2020 r.

Strony skorzystały z przysługującego im uprawnienia i w dniu 7 stycznia 2021 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi wpłynęło pismo – oświadczenie (opatrzone podpisami ... współników ww. spółki cywilnej), w którym przedsiębiorcy zgodnie stwierdzili, że podtrzymują dotychczasowe złożone pisemnie wyjaśnienia w sprawie oraz wskazali, że w lokalu ... (mieszczącym się na terenie centrum handlowo-usługowo-rozrywkowego ...) prowadzona jest głównie sprzedaż gotowych wyrobów cukierniczych „na wynos”, a w związku z obostrzeniami wynikającymi z epidemii COVID-19 sprzedaż „na miejscu” stanowi bardzo niewielki procent sprzedawanych produktów. Strony poinformowały również, że w ich ocenie dochowały (dochowują) należytej staranności w zakresie rzetelnego informowania konsumenta o cenach nabywanych towarów zarówno na wynos, jak i na miejscu. Jednocześnie, w piśmie tym udzielono żądanej informacji o wielkości obrotów i przychodu za rok 2019, co pozwoliło organowi pierwszej instancji zakwalifikować przedsiębiorców do grupy małych przedsiębiorców w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 2 Prawa przedsiębiorców.

Pismem z dnia 13 stycznia 2021 r. Łódzki WIIH udzielił przedsiębiorcom odpowiedzi na przesłane wyjaśnienia i wskazał, że zostaną one uwzględnione przez organ przy ocenie (analizie) przesłanek wynikających z art. 189d oraz 189f Kpa.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Łódzki WIIH decyzją (nr PU.KPC.1.2021) z dnia 28 stycznia 2021 r. (nr akt sprawy: PU.8361.479.2020), nałożył solidarnie na przedsiębiorców ... współników ww. spółki cywilnej ..., karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach z tytułu niedopełnienia obowiązków informacyjnych wynikających z art. 4 ust. 1 tejże ustawy, ponieważ w odniesieniu do 24 rodzajów ciast i tortów - wyeksponowanych w ladach chłodniczych cukierni ... należącej do ww. przedsiębiorców, zlokalizowanej w Łodzi ... - nie uwidoczniiono cen wynikających ze stosowanej zasady doliczania 20% ceny przy zakupie z konsumpcją „na miejscu”, o czym informowały wystawione przy 2 kasach sprzedażowych informacje o następującej treści: „Do ciast konsumowanych na miejscu doliczamy 20% ceny”; ww. informacja uwidoczniiona w miejscu świadczenia usług nie określała cen w sposób

jednoznaczny i niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen; dodatkowo, na paragonie fiskalnym zakupu kontrolnego nie wyodrębniono pozycji za serwis. Niniejszą decyzję strony odebrały w dniu 2 lutego 2021 r.

Pismem z dnia 12 lutego 2021 r. strony reprezentowane przez pełnomocnika – radcę prawnego złożyły, za pośrednictwem Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, (zwanego dalej również: „Prezesem UOKiK”), odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie w całości. Niniejszej decyzji strony zarzuciły naruszenie:

- 1) art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach w związku z art. 7, 77 i 107 Kpa poprzez niewyczerpujące zebranie materiału dowodowego, a to poprzez: bezpodstawne uznanie, że doszło do istotnego naruszenia obowiązków przedsiębiorcy bez analizy stopnia naruszenia obowiązków w kontekście liczby konsumentów, która mogła zostać uszkodzona przez działalność przedsiębiorcy, w szczególności bez ustalenia marginalności sprzedaży dokonywanej „na miejscu” i to tylko niektórych z oferowanych produktów, jakimi są produkty sprzedawane według ich wagi, dokonując oceny zachowania przedsiębiorcy przy błędnym założeniu, iż sprawa dotyczy całej generowanej w lokalu przedsiębiorcy sprzedaży oraz bez analizy stopnia naruszenia obowiązków w świetle zakazów wynikających z ogłoszonego stanu epidemii wirusa COVID-19;
- 2) art. 7a i 81a § 1 Kpa poprzez: nierozstrzygnięcie wątpliwości organu co do czytelności informacji o opłacie dodatkowej za serwis zakupionych produktów na korzyść kontrolowanego;
- 3) art. 8, 7a, 80 Kpa poprzez: oparcie decyzji na arbitralnym stwierdzeniu że: „*serwis nie powinien być związany z ceną jednostkową produktów, a jego wartość powinna być jednoznacznie określona i uwidoczniona na paragonie fiskalnym*”, które to stwierdzenie opiera się zdaniem spółki na dowolnym, nie znajdującym oparcia w aktach sprawy, nieobiektywnym i oczywiście błędnym założeniu, że organ na prawo ingerować w sposób prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorcy;
- 4) art. 7, 10, 77, 107 Kpa w związku z § 9 ust. 1, § 8 ust. 2, § 10 ust. 2 oraz § 3 ust. 2 pkt 2 i 3 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen poprzez brak oceny działań kontrolowanego przedsiębiorcy z perspektywy czynionych przez niego starań o podanie w przejrzysty sposób ceny jednostkowej za sprzedawane przez niego produkty, w szczególności bez odniesienia się do wszystkich źródeł informacji o cenie podawanych przez przedsiębiorcę konsumentowi, co doprowadziło do błędnego ustalenia, że przedsiębiorca nie zapewnił konsumentowi jednoznacznej informacji o cenie sprzedawanego produktu.

Mając na uwadze powyższe, pismem z dnia 8 marca 2021 r. Prezes UOKiK zawiadomił strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku z wniesionym odwołaniem oraz poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie stronom biorącym udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 Kpa,

prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego pisma.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień i nie wniosła do sprawy dodatkowych dowodów i materiałów.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r. poz. 2121), cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Natomiast zgodnie z § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę – dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr lub metr kwadratowy – dla towaru sprzedawanego według długości lub powierzchni;
- 4) sztukę – dla towaru przeznaczonego do sprzedaży na sztuki.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20.000 zł.

Przepis ten, w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostałyby wyeliminowane.

Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną. Jednocześnie, w myśl art. 6 ust. 3 ww. ustawy przy ustalaniu kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w cukierni ... w Łodzi ... , należącej do skarżącej spółki, organ pierwszej instancji wykazał, że: przy 24 rodzajach ciast i tortów oferowanych do sprzedaży w ladach chłodniczych uwidocznione zostały ceny ciast (tortów) przeznaczonych do sprzedaży „na wynos”; ceny stosowane przy sprzedaży z konsumpcją „na miejscu” nie były widoczne przy produktach, a należność za taki zakup była naliczana według uwidocznionej przy 2 kasach sprzedażowych informacji o treści: „Do ciast konsumowanych na miejscu doliczamy 20% ceny”. Zdaniem organu uwidoczniiona w miejscu świadczenia usług ww. informacja nie określała cen w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie. Nadto, na paragonie fiskalnym otrzymanym przez inspektorów w wyniku zakupu kontrolnego ujawniono, że do ceny za kilogram ciasta został doliczony 20% narzut ceny, który nie został wyodrębniony jako wyodrębniona pozycja za serwis (narzut oznaczono jedynie symbolem „L”, w sposób niejednoznaczny).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Łódzki WIIH nałożył, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości 500 zł na ww. przedsiębiorców, którzy nie dopełnili obowiązków wynikających w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Po przeanalizowaniu całokształtu materiału dowodowego, w szczególności protokołu kontroli (nr akt kontroli: PU.8361.479.2020), załączników do tego protokołu oraz dokumentacji fotograficznej wykonanej w trakcie (miejscu) kontroli, organ drugiej instancji nie miał wątpliwości co do zaistnienia faktu naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Stan faktyczny udokumentowany w protokole kontroli i załączonej do niego dokumentacji nie budzi zastrzeżeń organu drugiej instancji. Łódzki WIIH słusznie uznał, że wyeksponowanie jedynie informacji o cenach dla ciast oferowanych „na wynos”, brak uwidoczniionych cen stosowanych przy sprzedaży ciast (tortów) przeznaczonych do konsumpcji „na miejscu”, przy jednoczesnym podaniu niejednoznacznej informacji o 20% narzucie ceny do ciast konsumowanych „na miejscu” – narusza przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, a tym samym uniemożliwia konsumentom dokonanie w pełni świadomego wyboru w zakresie uzyskania czytelnych komunikatów informacyjnych o cenach w miejscu świadczenia usług oraz porównanie w zakresie wartości (cen) tych towarów, co bezsprzecznie narusza ich interesy. Jak wynika z akt sprawy, naruszenie dotyczyło 24 rodzajów produktów spośród 60 skontrolowanych, co stanowi 40% ogółu sprawdzonych pod tym względem produktów.

Z treści skarżonej decyzji wynika, że Łódzki WIIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej kierował się wytycznymi wynikającymi z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, dokonując prawidłowej, zdaniem Prezesa UOKiK, oceny stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy oraz wielkości jego obrotów i przychodu.

Po ponownym przeanalizowaniu powyższych przesłanek Prezes UOKiK zważył i stwierdził:

- stopień naruszenia obowiązków: czynności kontrolne przeprowadzone wobec stron postępowania wykazały, iż skarżący nie dopełnili obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, tj. w miejscu sprzedaży detalicznej – w cukierni ... w Łodzi ..., przy 24 oferowanych do sprzedaży rodzajach ciast i tortów, uwidocznione zostały jedynie ceny zakupu ciast (tortów) „na wynos” - bez uwzględnienia cen stosowanych przy sprzedaży tychże ciast z konsumpcją „na miejscu”, w miejsce których podano (w dwóch punktach na ladach chłodniczych przy kasach sprzedażowych) informację dla konsumenta: „Do ciast konsumowanych na miejscu doliczamy 20% ceny”. Zdaniem organu tak zaprezentowana, uwidoczniona w miejscu świadczenia usług ww. informacja nie określała cen w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie. Nadto, na paragonie fiskalnym otrzymanym przez inspektorów w wyniku zakupu kontrolnego zarejestrowano, że do ceny sprzedaży za 1 kg ciasta został doliczony 20% narzut ceny, który nie został wyodrębniony w sposób przejrzysty jako pozycja za serwis. Organ wyższej instancji, podobnie jak Łódzki WIIH, dopatrywał się w tym zakresie nieprawidłowości uznając, że ceny uwidocznione przy towarze są niewłaściwe względem wystawionego paragonu. Spółka podając na paragonie cenę za 1 kg ciasta (tortu) podwyższyła tę cenę o 20%. W świetle powyższego należy uznać, konsumenci zostali pozbawieni dostępu do informacji o cenie uwidocznionej w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Nie sposób więc uznać, że w omawianym przypadku niewidocznienie cen dla wyrobów przeznaczonych do konsumpcji „na miejscu” nie ma istotnego charakteru. Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy, należy uznać, iż stopień naruszenia obowiązków był znaczny, ponieważ uchybienia dotyczyły 40% ogółu skontrolowanych towarów;
- dotychczasowa działalność podmiotu: analizując powyższą przesłankę należy mieć na względzie fakt, iż przedsiębiorcy w okresie ostatnich 12 miesięcy po raz pierwszy naruszyli przepisy o informowaniu o cenach. Z drugiej jednak strony, przez dotychczasowy okres prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorcy (zgodnie z wpisem w CEIDG: strona postępowania – ... prowadzi działalność gospodarczą od października 2004 r.; strona ... prowadzi działalność od 2014 r.) winni byli nabyć niezbędną wiedzę o obowiązkach jakie na nich ciąży. Obowiązek umieszczania cen (cen jednostkowych) na towarach i ich uwidaczniania w miejscu sprzedaży detalicznej w sposób czytelny, w pełni zrozumiały, jednoznaczny, niebudzący żadnych wątpliwości dla konsumenta wynika z podstawowych przepisów i powinien być bezwzględnie przestrzegany;
- wielkość obrotu i przychodu: odnosząc się do trzeciej przesłanki określonej w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach należy stwierdzić, że strony przedłożyły na rzecz organu pierwszej instancji informację o wysokości dochodów i obrotu osiągniętego za 2019 r. W oparciu o przedłożoną informację oraz po uwzględnieniu art. 7 ust. 1 Prawa przedsiębiorców, Łódzki WIIH ustalił, że podmiot ten należy do kategorii małych przedsiębiorców.

Odwołując się od decyzji skarżąca spółka wniosła o uchylenie jej w całości. W uzasadnieniu zarzuciła organowi pierwszej instancji naruszenie:

- 1) art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach w związku z art. 7, 77 i 107 Kpa poprzez niewyczerpujące zebranie materiału dowodowego, a to poprzez: bezpodstawne uznanie, że doszło do istotnego naruszenia obowiązków przedsiębiorcy bez analizy stopnia naruszenia obowiązków w kontekście liczby konsumentów która mogła zostać poszkodowana przez działalność przedsiębiorcy, w szczególności bez ustalenia marginalności sprzedaży dokonywanej „na miejscu” i to tylko niektórych z oferowanych produktów jakimi są produkty sprzedawane według ich wagi, dokonując oceny zachowania przedsiębiorcy przy błędnym założeniu, iż sprawa dotyczy całej generowanej w lokalu przedsiębiorcy sprzedaży oraz bez analizy stopnia naruszenia obowiązków w świetle zakazów wynikających z ogłoszonego stanu epidemii wirusa COVID-19;
- 2) art. 7a i 81a § 1 Kpa poprzez: nierozstrzygnięcie wątpliwości organu co do czytelności informacji o opłacie dodatkowej za serwis zakupionych produktów na korzyść kontrolowanego;
- 3) art. 8, 7a, 80 Kpa poprzez: oparcie decyzji na arbitralnym stwierdzeniu że: „*serwis nie powinien być związany z ceną jednostkową produktów, a jego wartość powinna być jednoznacznie określona i uwidoczniona na paragonie fiskalnym*”, które to stwierdzenie opiera się na dowolnym, nie znajdującym oparcia w aktach sprawy, nieobiektywnym i oczywiście błędnym założeniu, że organ na prawo ingerować w sposób prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorcy;
- 4) art. 7, 10, 77, 107 Kpa w związku z § 9 ust. 1, § 8 ust. 2, § 10 ust. 2 oraz § 3 ust. 2 pkt 2 i 3 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen poprzez brak oceny działań kontrolowanego przedsiębiorcy z perspektywy czynionych przez niego starań o podanie w przejrzysty sposób ceny jednostkowej za sprzedawane przez niego produkty, w szczególności bez odniesienia się do wszystkich źródeł informacji o cenie podawanych przez przedsiębiorcę konsumentowi, co doprowadziło do błędnego ustalenia, że przedsiębiorca nie zapewnił konsumentowi jednoznacznej informacji o cenie sprzedawanego produktu.

Uzasadniając odwołanie strony poinformowały, że w związku z obostrzeniami wynikającymi z trwającego stanu epidemii sprzedaż „na miejscu” (w cukierni) stanowi bardzo niewielki procent wszystkich dokonywanych transakcji.

Podniosły, że zarzuty organu wskazane w uzasadnieniu skarżonej decyzji dotyczą jedynie produktów sprzedawanych „na wagę” z przeznaczeniem do konsumpcji na miejscu w cukierni i nie pokrywają się z treścią decyzji w której organ stwierdza, że przedsiębiorca jest karany „*z uwagi na uwidocznienie w miejscu świadczenia usług (wszystkich – przyp. aut.) ceny ciast i tortów w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości*”. Strony zarzuciły organowi pierwszej instancji, że nie zauważyła, iż w lokalu sprzedawane są również produkty na sztuki i „na wagę”, co doprowadziło do objęcia skarżoną decyzją również produkty jednoznacznie oznaczone. Utrzymywały, że ceny są podawane w sposób jednoznaczny i nie budzą

jakichkolwiek wątpliwości, gdyż konsumenci co najmniej w trojaki sposób otrzymują informację o cenie, tzn. jest ona uwidoczniona na ladzie w miejscu zakupu produktów, cena zakupu jest uwidoczniona na wyświetlaczu kasy przed sprzedażą i podawana ustnie przez sprzedawcę.

Odwołujący się wskazali również, że w prowadzonej działalności gospodarczej stosują rozporządzenie w sprawie uwidaczniania cen, w szczególności § 9 ust. 1, § 8 ust. 2, § 10 ust. 2 oraz § 3 ust. 2 pkt 2 i 3, a realizacja ww. rozporządzenia w praktyce polega na łącznym umieszczeniu: skróconej informacji o cenie przy konkretnym produkcie i rozszerzonej informacji o cenie końcowej wynikającej z zamówienia na miejscu poprzez informację przy ladzie i kasie (informacja o opłacie za serwis produktu „*na miejscu*”). Zdaniem odwołujących, organ bezpodstawnie uznał, że kontrolowana placówka w niejednoznaczny sposób informowała o cenie końcowej produktu (w treści: „*konsument sam musi obliczyć cenę ostateczną zakupionego towaru, musi doliczyć 20% z ceny produktu, która uzależniona jest od wagi*”), ustalenia organu nie są absolutnie prawdziwe, albowiem cenę zakupu konsument ma podaną na paragonie lub ustnie przez sprzedawcę.

Skarżąca spółka w dalszej kolejności utrzymywała, że konstatacja organu w zakresie uznania, że: „*opłata za serwis nie powinna być związana z ceną jednostkową produktów*”, albowiem „*czynności związane z serwowaniem produktów na miejscu są takie same niezależnie od rodzaju zakupionego przez konsumenta produktu*” jest błędna i to z kilku powodów. Po pierwsze, wywiodła że ceny produktów są różne (o dużej rozpiętości) i wychodząc naprzeciw konsumentom, nie ograniczając im możliwości spożywania każdego rodzaju produktów na miejscu, ustalono 20% wartość opłaty serwisowej od ceny zakupu.

Po drugie, zdaniem spółki konsument na każdym etapie dokonywania zakupu ma prawo odstąpić od niego, również w sytuacji gdyby ostateczna zaoferowana cena nie była dla niego odpowiednia. Po trzecie spółka dodała, wbrew twierdzeniom organu konsument nie musi dokonywać skomplikowanych działań matematycznych, gdyż nie jest to w jej ocenie działanie skomplikowane, a jedynie sprowadza się do wykonania prostych działań matematycznych mieszczących się w ramach obowiązku szkolnego każdego konsumenta.

Strony w odwołaniu podkreśliły również, że konsument przed zważeniem porcji produktu nie będzie miał wiedzy o końcowej cenie produktu sprzedawanego „*na wagę*”, gdyż ocenia on swój zakup – wagę „*na oko*” z perspektywy własnych potrzeb, a nie ceny końcowej. Konsument po zważeniu produktu jest informowany o końcowej cenie porcji produktu, która wyświetla się dodatkowo na kasie fiskalnej. W tym właśnie momencie konsument ma możliwość podjęcia decyzji (ponieważ do zakupu produktu jeszcze nie doszło) czy decyduje się na zakup czy też cena lub wielkość porcji jest dla niego nieodpowiednia. Ma on też możliwość zdecydowania się na konsumpcję produktu „*na miejscu*”, co jest usługą dodatkową, niestandardową i wymagającą złożenia dodatkowego zlecenia. Przy tego rodzaju zakupie konsument jest informowany na bieżąco przez sprzedawcę o cenie końcowej produktu, a sama sprzedaż następuje dopiero po akceptacji zamówienia przez konsumenta, w tym ceny.

Przedsiębiorcy uznali, że rażąco naruszające prawo jest stwierdzenie organu zawarte na stronie 3 uzasadnienia decyzji i stwierdzili, organ uzurpuje sobie prawo do narzucenia przedsiębiorcy

sposobu kształtowania cen za serwis, w sytuacji, gdy kognicją organu jest wyłącznie sprawdzenie wykonywania przez przedsiębiorcę obowiązków w zakresie informacji o cenach towarów i usług.

W zakończeniu uzasadnienia strony podały, że „*dotychczas nikt nie kwestionował sposobu (...) informowania klienta o cenie sprzedawanego towaru (...)*”.

Mając na względzie powyższe, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału, organ odwoławczy uznał odwołanie strony za bezzasadne. Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona przez Łódzki WIIH stronie kara została ustalona w sposób prawidłowy, w oparciu o przesłanki zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach i znajdowała uzasadnienie w zgromadzonym materiale dowodowym. W toku kontroli bezspornie wykazano uchybienia stron w zakresie prawidłowego uwidocznienia cen wyrobów cukierniczych w cukierni ... w Łodzi. Uwidacznianie informacji o cenie w sposób niejednoznaczny czy budzący wątpliwości nie może odbywać się ze szkodą dla konsumentów czy powodować ich dezorientację. Należy w tym miejscu zauważyć, że nie każdy konsument może być wystarczająco ostrożny, dociekliwy czy dostatecznie poinformowany w zakresie pełnej oferty tegoż lokalu, jednak obowiązkiem przedsiębiorcy jest umożliwienie i stworzenie takich warunków sprzedaży, w których uzyska w sposób bezpośredni i transparentny niezbędne mu informacje o danym produkcie i cenie.

Zdaniem Prezesa UOKiK organ pierwszej instancji zasadnie uznał, iż strony dopuściły się naruszenia wymagań prawnych w zakresie informowania konsumentów o cenach towarów oraz ich uwidaczniania w stopniu uzasadniającym wymierzenie kary pieniężnej. Stwierdzono różnice pomiędzy ceną wykazaną na paragonie fiskalnym a uwidocznioną przy towarze, co zdaniem Prezesa UOKiK jest nie do zaakceptowania. Ponadto, zdaniem organu drugiej instancji tabliczki informujące o 20% narzucie ceny nie wypełniają obowiązku informacyjnego, tj. uwidaczniania informacji o cenie w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Z przedłożonej przez Łódzki WIIH obszernej dokumentacji fotograficznej wynika, że na ladach znajdują się, w liczbie co najmniej kilku, różnorodne materiały reklamowe, przez co szybkie znalezienie wzrokowe przez konsumenta tej właściwej informacji o dodatkowej opłacie za serwis może zostać znacznie utrudnione. Co więcej, tabliczka informacyjna o treści: „*Do ciast konsumowanych na miejscu doliczamy 20% ceny*” posiada niewielkie wymiary, tj. 10 x 15 cm (zgodnie z pomiarami dokonanyymi przez inspektorów reprezentujących Łódzki WIIH), przy czym napis ten w rzeczywistości zajmuje zaledwie około 1/3 powierzchni tabliczki, co jeszcze bardziej utrudnia konsumentowi odnalezienie właściwej informacji. Mając powyższe na względzie, Prezes UOKiK podziela zdanie Łódzkiego WIIH o niespełnionym w omawianym przypadku wymogu jednoznaczności w zakresie informowania klienta o rzeczywistej cenie towaru, jaki ma do zapłacenia, lub za który już nawet zapłacił nie mając wiedzy o automatycznie narzuconym mu narzucie. Konsument, jako słabszy uczestnik rynku musi być rzetelnie poinformowany o produkcie, jego cenie. Klientów cukierni pozbawiono zatem informacji o cenie produktów w sposób optymalny, a tym samym uniemożliwiono im dokonanie w pełni racjonalnego wyboru.

Przepisy dotyczące uwidaczniania cen towarów czy usług jasno określają, że konsument musi być poinformowany o cenie, tj. wartości wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. Przedsiębiorca nie może przerzucać na konsumenta, obowiązku obliczenia i doliczania sobie każdorazowo do ceny towaru narzutu w wysokości 20% (nawet jeśli w chwili zakupu posiada on dostęp do nowoczesnych urządzeń typu smartfon, kalkulator) oraz powodować u konsumentów niepewność co do ostatecznej ceny zakupionego towaru. Przedsiębiorca, jako profesjonalista działający w branży cukierniczej powinien tak zorganizować i prowadzić działalność gospodarczą, aby wszystkie obowiązki prawne wobec konsumentów wypełnić, w tym w szczególności również obowiązek zgodnego z prawem uwidaczniania cen. Mając na względzie obowiązujące przepisy, to na przedsiębiorcy spoczywa obowiązek obliczenia i uwidocznienia w miejscu sprzedaży ceny towaru uwzględniającej „20%” narzutu przy sprzedaży produktu do spożycia na miejscu. Stanowisko takie znajduje potwierdzenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie sygn. VI SA/Wa 2345/18. W uzasadnieniu przedmiotowego wyroku Sąd wskazał: *„Stwierdzić zatem należy, że zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy jednoznacznie potwierdza, iż kwestionowane podczas kontroli towary w sklepie należącym do Skarżącej nie były towarami sprzedawanymi na sztuki, gdyż miały do nich zastosowanie określone jednostki miar (w szczególności miary objętości), w związku z czym obowiązkiem Przedsiębiorcy było należyte uwidocznienie cen stosownie do treści cytowanych powyżej przepisów dotyczących informowania o cenach towarów i usług. W tym zakresie Sąd nie dopatrzył się nieprawidłowości w stanowisku orzekających w sprawie organów administracji obu instancji. Organy obu instancji słusznie przyjęły w uzasadnieniu spornych decyzji, że niedopełnienie obowiązku uwidocznienia cen jednostkowych przez stronę skarżącą utrudniło konsumentom porównanie cen towarów podobnego rodzaju, ale o innej masie/objętości netto.”*

Odpowiadając na podniesione przez stronę argumenty, Prezes UOKiK w pierwszej kolejności wskazuje, że celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Informacja dotycząca ceny towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Wskazany przez strony sposób oznaczania ceną ciast konsumowanych „na miejscu” poprzez podanie przy towarze ceny ciast sprzedawanych „na wynos” oraz informacji o narzucie 20% ceny umiejscowionej przy 2 kasach sprzedażowych, nie wypełnia dyspozycji art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, tj. uwidocznienia ceny towaru (usługi) w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Odpowiadając na zarzut zawarty w punkcie nr 1 pisma odwoławczego skarżącej spółki, Prezes UOKiK w pierwszej kolejności wyjaśnia, że jest on całkowicie nietrafiony. Organ pierwszej instancji wnikliwie przeanalizował wszystkie możliwe przesłanki do wymierzenia

kary przedsiębiorcom wskazane przez ustawodawcę w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, w tym wziął również pod uwagę stopień naruszenia obowiązków przez strony. W opinii Prezesa UOKiK organ zebrał w wyczerpujący sposób, a następnie rozpatrzył całość materiału dowodowego, w rezultacie czego udowodnione uchybienia znalazły odzwierciedlenie w nałożonej na przedsiębiorców decyzji. Z materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że w omawianej cukierni prowadzona była sprzedaż zarówno ciast (tortów) „na wynos”, jak i z konsumpcją „na miejscu”. Bez znaczenia pozostaje fakt, że sprzedaż na miejscu odbywa się w stopniu „marginalnym” w uwagi na trwającą pandemię, albowiem każdy konsument, niezależnie od tego czy dokonuje zakupu „na wynos”, czy też „na miejscu” musi być wystarczająco dobrze poinformowany o ofercie placówki. Na podstawie zakupów kontrolnych dokonanych bez większych trudności (w dniu kontroli, tj. 12 października 2020 r.) przez inspektorów reprezentujących Łódzki WIIH można wnioskować, że sprzedaż „na miejscu” w tejże cukierni funkcjonowała w stopniu przynajmniej dobrym, niezależnie od trwających ograniczeń pandemicznych. W tym miejscu należy dodać, że skoro podmiot nawet jeśli, jak utrzymuje w piśmie odwoławczym, prowadzi handel z konsumpcją „na miejscu” w ograniczonym zakresie (i podjął się tego rodzaju działalności pomimo trudnych warunków epidemicznych), a dotyczy on tylko niektórych produktów z oferty (ciast na „wagę”), to w żaden sposób nie może być on zwolniony z obowiązków ustawowych wynikających z przepisów w zakresie uwidaczniania cen lub traktowany ulgowo. Przechodząc do kwestii niedostatecznego zbadania stopnia naruszenia obowiązków przez organ pierwszej instancji w kontekście liczby konsumentów potencjalnie poszkodowanych przez przedsiębiorców, Prezes UOKiK informuje, że kryterium stopnia naruszenia obowiązków określa relację pomiędzy działaniem lub zaniechaniem przedsiębiorcy, a jego ustawowymi obowiązkami. Wprawdzie ustalenie liczby poszkodowanych konsumentów przez spółkę, na którą zwraca ona uwagę, jest trudna do zweryfikowana, jednakże w tym przypadku dla organu pierwszorzędne znaczenie ma fakt, że udowodniono ponad wszelką wątpliwość, iż doszło do naruszenia poszanowania praw i interesów konsumentów, których dobro chronione przez normę sankcjonowaną zostało poważnie zachwiane, albowiem konsumenci zostali pozbawieni prawa do informacji o cenie w przypadku aż 40% skontrolowanych towarów. Co więcej, nie bez znaczenia jest również czas trwania naruszenia. Z akt sprawy wynika, że taki stan faktyczny zastany przez inspektorów Łódzkiego WIIH w trakcie kontroli mógł trwać od dłuższego czasu, gdyż wynikał on ze stosowania przyjętej przez spółkę polityki informowania o cenach. Zaznaczyć należy przy tym, że strony nie podjęły działań zmierzających do uzupełnienia brakujących informacji i konsekwentnie utrzymywały, że nie dopatrują się nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania cen. Wobec powyższego, nie można było uznać, że naruszenie trwało krótko, jego waga była znikoma, a stopień naruszenia był mało istotny.

Nie sposób również przyznać racji stronom i uznać, że „zarzuty organu wyjaśnione w uzasadnieniu skarżonej Decyzji nie pokrywają się z treścią decyzji (...)”, albowiem Prezes UOKiK po jej przeanalizowaniu nie dopatrył się znamion nieprawidłowości, jak również uznał, że nie została ona skonstruowana w sposób wadliwy.

Odnosząc się do zarzutu podniesionego przez strony w punkcie nr 2, Prezes UOKiK uważa, że wbrew temu jak usiłuje przeforsować spółka, nie ma podstaw do rozstrzygnięcia wątpliwości organu co do czytelności informacji o opłacie dodatkowej za serwis zakupionych produktów na korzyść kontrolowanego, ponieważ po stronie organu drugiej instancji nie istnieją takie wątpliwości (co do stanu faktycznego) w omawianym wypadku. Przede wszystkim wskazać należy, że nie można mówić o „czytelności” informacji o cenach, jeżeli cena towarów za 1 kg uwidoczniła przy towarze jest inna niż podana na paragonie.

Argumentacja stron, zgodnie z którą utrzymywały one (w uzasadnieniu), że w prowadzonej działalności realizacja obowiązku uwidaczniania cen towarów i usług wynikająca z rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen „w praktyce *polega na łącznym umieszczeniu: skróconej informacji o cenie przy konkretnym produkcie i rozszerzonej informacji o cenie końcowej wynikającej z zamówienia ma miejsce poprzez informację przy ladzie i kasie (informacji o opłacie za serwis produktu „na miejscu”)*” - nie jest w opinii Prezesa UOKiK przekonująca. Przepisy, chociaż nie przewidują pojęcia „skróconej” bądź „rozszerzonej” informacji o cenie, stanowią w sposób jednoznaczny, że konsument ma otrzymywać w pełni zrozumiałe i wyczerpujące informacje o cenie nabywanych towarów (usługi), bez konieczności wykonywania dodatkowych czynności wymagających od niego np. zasięgnięcie informacji o cenie, poszukiwania w miejscu sprzedaży odpowiedniej informacji, ponieważ w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Odpowiadając na wskazany przez spółkę zarzut ujęty w punkcie nr 3, Prezes UOKiK wyjaśnia, że w pełni podziela stanowisko Łódzkiego WIIH, zgodnie z którym (jak wskazano w decyzji pierwszej instancji): *„serwis nie powinien być związany z ceną jednostkową produktów, a jego wartość powinna być jednoznacznie określona i uwidoczniła na paragonie fiskalnym”*. Zdaniem organu wyższej instancji, jeżeli strona decyduje się na pobieranie opłaty za serwis, to wówczas taka informacja powinna być uwzględniona /wyeksponowana na paragonie. Dodać należy przy tym, że ustawa o informowaniu o cenach rozgranicza pojęcie „ceny”, „ceny jednostkowej” oraz „usługi”. Usługa, potocznie zwana także serwisem, nie powinna być utożsamiana z ceną, albowiem są to różne pojęcia. To na sprzedawcy ciąży obowiązek przekazania konsumentom informacji o cenie, bez uciekania się do takich sposobów jak np. używanie rozmieszczanych w różnych miejscach sklepu tabliczek informacyjnych, nie zawsze będących w zasięgu wzrokowym klienta. Nabywca towaru (usługi) nie może być informowany o jej cenie w sposób pośredni, lecz wprost. Co do zasady również podawanie informacji o cenach w formie przekazu ustnego, nie jest równoznaczne z ich uwidocznieniem, ponieważ ustawodawca nie uwzględnił tego sposobu informowania o cenie, ponieważ zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług cenę się uwidacznia w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Odpowiadając na zarzut spółki podniesiony w punkcie nr 4 odwołania, organ drugiej instancji stwierdza, że Łódzki WIIH przeanalizował w sposób i wyczerpujący „wszystkie źródła

informacji o cenie” w odniesieniu do kontrolowanej spółki, także „*w perspektywie czynionych przez przedsiębiorcę starań*” w zakresie podawania cen, wykorzystując przy tym dostępne narzędzia, bazując na zebranych materiałach dowodowych, w tym zgromadzonych przez inspektorów (odpowiednio przygotowanych do realizacji tego typu zadań). W rezultacie, odmiennie niż utrzymuje spółka, organ wyższej instancji uznał, że informacje o cenach produktów nie zostały uwidocznione w sposób właściwy, przewidziany w przepisach prawnych dotyczących cen. Prezes UOKiK podkreśla przy tym, że nie istnieją oczywiście przeszkody, by przedsiębiorca mógł doliczać opłatę za tzw. serwis czy „usługę kelnerską”, jednakże jej kwota musi być uwidoczniiona w sposób czytelny, nie budzący jakichkolwiek wątpliwości wśród konsumentów, ponieważ jak stanowi § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, ceny za usługi należy podawać wraz z dokładnym określeniem rodzaju i zakresu usługi.

W opinii Prezesa UOKiK zarzut stron, w którym stwierdzają one że „*organ uzurpuje sobie prawo do narzucenia przedsiębiorcy sposobu kształtowania cen za serwis*” jest chybiony, albowiem organy nie ingerują w indywidualną politykę cenową przyjętą przez dany podmiot, lecz weryfikują przestrzeganie powszechnie obowiązujących przepisów w zakresie uwidaczniania cen towarów i usług. Obowiązujące przepisy nie zabraniają przedsiębiorcom wprowadzania i stosowania narzutów, usługi za serwis, jednakże pod warunkiem, że za każdym razem konsument otrzyma rzetelną informację o cenie towaru lub usługi.

Prezes UOKiK wyjaśnia przy tym, że zadaniem organu jest sprawdzanie (a nie ingerowanie) jedynie tej części działalności przedsiębiorcy do której ma prawo, a więc w zakresie kompetencji ustawowych jej przydzielonych i w żadnej mierze nie dopatrył się w tym przypadku jakichkolwiek nadużyć ze strony Łódzkiego WIIH.

Ponadto, przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach stanowią, że w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, nie budzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Niezrealizowanie tegoż obowiązku, zgodnie z art. 6 ust. 1, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20.000 zł. Przepis ten nakazuje zatem wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie miało charakter jednostkowy.

Prezes UOKiK informuje również, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie – udowodnienie faktu braku właściwej i jednoznacznej informacji w zakresie cen (cen jednostkowych) towarów jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia, czy niedopełnienie obowiązków w określony sposób nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) kontrolowanego czy też nie; czy wynika z takiej a nie innej polityki cenowej prowadzonej przez danego przedsiębiorcę w zakresie narzutów cenowych. Należy przy tym wskazać, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organy Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości.

Wymagania zawarte w art. 4 tejże ustawy dotyczą wszelkich towarów oferowanych do sprzedaży detalicznej, zaś niedopełnienie obowiązku informacyjnego skutkuje karą administracyjną wymierzaną na podstawie art. 6 tej ustawy. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma zatem charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, musi wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając na względzie charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają okoliczności, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa.

W dalszej kolejności Prezes UOKiK wskazuje, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego przestrzegania. Należy mieć na względzie fakt, iż obowiązujące przepisy prawne w zakresie uwidocznienia cen nie przewidują żadnych odstępstw ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej czy też specyfiki prowadzonej działalności. Strony funkcjonują na rynku w przedziale od kilku do kilkunastu lat, a zatem winny być obeznane z obowiązującymi przepisami i odpowiednio je stosować. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy świadczącego usługi lub dokonującego sprzedaży detalicznej towarów.

Należy mieć na względzie, iż kara pieniężna wymierzana na gruncie przepisów ustawy o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tzn. być skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca w myśl art. 8 dyrektywy nr 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. UE L80/27 z 18.3.1998). Skuteczność kary przejawia się możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Aby kara była odstrasżająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go z rynku. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. winna stanowić ostrzeżenie dla przedsiębiorcy, mające na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, tj. właściwa do osiągnięcia zakładanego celu jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami o cenach.

Prezes UOKiK wskazuje nadto, że w omawianym przypadku nie znajduje podstaw do zastosowania środków przewidzianych w art. 189f § 1 pkt 1 Kpa. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. W niniejszej sprawie strona nie przystąpiła do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, a w trakcie kontroli ustalono, iż w przypadku 40% skontrolowanych produktów nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy

o informowaniu o cenach. Zatem, konsumenci nie dysponowali wiedzą odnośnie ceny oferowanych towarów „na miejscu”, jak również nie mogli porównać cen podobnych towarów o różnych ilościach nominalnych, a w konsekwencji dokonać najkorzystniejszego dla nich wyboru. Stąd też wagi naruszenia nie można uznać za znikomą. Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Konkludując, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów o informowaniu o cenach i ich uwidacznianiu na wyrobach cukierniczych skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji na korzyść strony. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Łódzkiego WIIH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, zarówno łagodzących, jak i obciążających, w szczególności stopień naruszenia, dotychczasową działalność oraz wielkość osiąganego przychodu. Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.

2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1325).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/